

- 1 שגות הרמב"ן לספר המצוות שכחת הלאוין
- 2 המצהה הי"ד שנמנע החולץ ליבמתו שלא יבא עליה ולא ישאנה אחרי הפרדה ממנו בחליצה. ואין העניין שיחזור
- 3 עליה איסור אשת אח כיון שעברה מהם מצות היבום. שאם כן יהיה מחוייב עליה כרת כחיוב אשת אח שלא במקום
- 4 יבום. אבל צוה ית' באשת אח שאין לו בנים מצות יבום או מצות חליצה וגזר בהם שאם יעשו החליצה לא יזדווגו
- 5 עוד. והוא מחייבי הלאוין. והוא אמרו (ס"פ תצא) ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו ובא הפירוש מבעלי
- 6 הקבלה כיון שלא בנה שוב לא יבנה (יבמו' י ב, לב א). ובפירוש אמרו בפרק רבן גמליאל (נ א, נב ב) נתן גט וחלץ
- 7 אין אחר חליצה כלום, אמר רב יהודה אמר שמואל זו דברי רבי עקיבא דאמר אין קדושין תופסין בחייבי לאוין אבל
- 8 חכמים אומרים יש אחר חליצה כלום. למדנו שהיבמה לאח לאחר חליצה חייבי לאוין היא אצלם. וכבר נתבאר דיני
- 9 מצוה זו שם בפרק הנזכר ובמקומות רבים ביבמות:
- 10 חידושי הרמב"ן מסכת יבמות דף מד עמוד א
- 11 ה"ג בנוסחי ונייבם לתרוייהו והדר ונחלוץ לתרוייהו והדר ונחלוץ לחדא ונייבם לחדא והדר ונייבם לחדא ונחלוץ
- 12 לחדא, וכולהו משום דתמיהא לן מילתא היאך אחת מפקעת זיקה מצרתה בין ביבום בין בחליצה, והצרפתיים
- 13 מוחקין ונחלוץ לחדא ונייבם לחדא משום דמקרא דאינו חולץ שני בתים מיניה שמעינן דבחליצה אחת מותרות
- 14 שתיהן לשוק, ועוד דלר"ל דאמר צרה בכרת תיקשי דהכא מוקי לה קרא אלא דומיא דחלוצה עצמה, ואיני רואה
- 15 דבריהם למחוק הספרים, אלא הכי קאמר מדקס"ד שאין שתי נשים פטורות זו את זו מזיקה כשם שאין פטורות זו
- 16 את זו בגט אחד משו"ה קס"ד דכי אמר רחמנא ואינו חולץ שני בתים גזירת הכתוב שלא יחלוץ לשתיים אלא על
- 17 כרחו ייבם אחת מהן, דבחדא הוא דתלא רחמנא בדידיה שמא לא תמצא חן בעיניו, בשתיים יקח איזו שירצה, הלכך
- 18 יחלוץ וייבם, וממעט לה מכיון שלא בנה דאפילו לר"ל מיעוטא הוא שלא יבנה בכלן, מיהו לא מוקמינן ליה לאפוקי
- 19 לצרה מדינה דלדידיה לגופיה איצטריך שאין מצות יבום עליו והדר הו"ל אשת אח שלא במקום מצוה, אבל לחלוצה
- 20 מקום מצוה הוא ודאי ופרח איסור אשת אח מינה לגמרי מסברא, הילכך ליכא אלא לא יבנה, אי נמי יש לומר
- 21 דהשתא מפרש ואזיל הוא, אבל כיון דמסיק כל העולם ליבום וכו' תו לא צריכינן להך דרשא דכיון דאין שתיהן
- 22 מתיבמות אחת פוטרת את חברתה אפילו מחליצה בין ביבום בין בחליצה דידיה, והדר מייתר קרא דכיון שלא בנה
- 23 ללאו דחלוצה, וצרה לר"ל כדקיימא קיימא, ובהלכות דגרסי ונחלוץ וניבם כל העולה ליבום אפשר הוא לפי מה
- 24 שפרשתי,
- 25 חדושי הרשב"א מסכת יבמות דף מא עמוד א
- 26 ולענין הבא על צרת חלוצה פסק רבינו אלפסי ז"ל כר' יוחנן, דר"י ור"ל קי"ל כר' יוחנן בר מהני תלת דאמרינן לעיל,
- 27 ואע"ג דקאי שמאל הכא כר"ל הא איפליגו עלה רב אחא ורבינא בפ' קמא חד אמר בכרת כר"ל וחד אמר בעשה כר'
- 28 יוחנן וקי"ל בכל התורה כולה כרבינא לקולא, ואע"ג דרב אשי קאי התם כר"ל רבינא דבהדי רב אחא קי"ל כותיה
- 29 אפי' לגבי רב אשי דבתרא הוא וכן כתבו רבותינו בעלי התוס' ז"ל וכן כתב הרב בעל ההלכות ז"ל ור"ח ז"ל כן פסק
- 30 בפרקין קמא, והר"א אב ב"ד ז"ל פסק כרב אשי.

- 1 חידושי הרשב"א מסכת יבמות דף מא עמוד א
- 2 ומתוך כך יש לי לומר דלאו למימרא שתהא היבמה זקוקה לו לא לחלוץ ולא ליבם אלא מותר בלבד קאמר כלומר
- 3 שאלו רצה לישא אותה אינה אסורה לו, וטעמא דמלתא משום דכיון דבשעת נפילה הותרה לו שוב אי אפשר ליאסר
- 4 בה משום אשת אח וכדקי"ל החולץ ליבמתו בין הוא ובין אחים אין חייבין לא על חלוצה כרת ולא על צרתה כרת,
- 5 ומהאי טעמא אמר ר' יוחנן בפ"ק (י' ב') דמי איכא מידי דמעיקרא הותרה לו והשתא קאי עלה באיסור אשת אח
- 6 בכרת והכא נמי כיון דבשעת נפילה הותרה שוב אי אפשר למיקם עלה באיסור אשת אח, אלא דמשום דקדש את
- 7 אחותה הוא דנפטרה לה והלכך כל שאשתו קיימת קאי עלה דיבמה באיסור אחות אשה והשתא דמתה אשתו
- 8 חזרה יבמתו להתירה הראשון, וא"ת מ"מ קאי עלה בלא יבנה לא היא דלא אמרינן הכי אלא כשנעשה באותו בית
- 9 מעשה שדוחה אותה בחליצה או שיבם לאחת מהם דקאי אצרה בלא יבנה הא בשנדחית יבמה ממילא בקדושי
- 10 אחותה לא אלא (ב)שנפטרה ממנו ונאסרה ג"כ עליו מחמת הגורם וכשנסתלק הגורם בטל האיסור, וכדאמר ר'
- 11 יוחנן בירושלמי על הא מתני' דגרסינן התם לא אמרו אלא מתה יבמתו אבל מתה אשתו אסור ביבמתו אמר ר' יוחנן
- 12 זו דברי רבי אליעזר אבל דברי חכמים מתה אשתו מותר ביבמתו אמר ר' יוחנן זו דברי חכמים כל שהוא מחמת
- 13 הגורם בטל הגורם בטל האיסור, ובגמרינן נמי משמע ודאי דר' יוחנן גופיה הכי אית ליה כרב בהאי
- 14 רמב"ם הלכות יבום וחליצה פרק א הלכה יב
- 15 הכונס את יבמתו נאסרו צרותיה עליו ועל שאר האחין ואם בא הוא או אחד מהאחין על צרתה הרי זה עובר בעשה
- 16 ז שנ' +דברים כ"ה ה' יבמה יבא עליה לא עליה ועל צרתה ולא הבא מכלל עשה עשה. וכן החולץ ליבמתו נאסרה
- 17 החלוצה היא וכל צרותיה על החולץ ועל שאר האחין וכולן אסורות עליהן מדברי סופרים כשניות שמאחר שמת אחיו
- 18 בלא ולד נסתלק איסור ערוה מעל כל נשוי לפיכך תופסין בהן הקידושין כשניות.
- 19 רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק יח
- 20 הלכה ד
- 21 הבא על אחת מהשניות וכיוצא בהן, כגון הבא על קרובת חלוצתו או על חלוצתו לא עשה אותה זונה שהרי אינה
- 22 אסורה להנשא לו מן התורה כמו שביארנו בהלכות יבום.
- 23 רמב"ם הלכות אישות פרק א
- 24 הלכה ח
- 25 ויש שאיסור ביאתו בעשה ואינו מחייבי לאוין ושלשה הם, מצרי ואדומי דור ראשון ודור שני אחד זכרים ואחד
- 26 נקבות, ובעולה לכהן גדול, לפי שלא נאמר באלו לא יבוא או לא יקח אלא מכלל שנאמר +דברים כ"ג+ דור שלישי
- 27 יבוא להם בקהל ה' אתה למד שדור ראשון ושני לא יבוא, ומכלל שנאמר +ויקרא כ"א+ והוא אשה בבתוליה יקח
- 28 אתה למד שאינה בתולה לא יקח, ולא הבא מכלל עשה הרי הוא כעשה.
- 29 רמב"ם הלכות סוטה פרק ב הלכה ח
- 30 כל איש שבא ביאה אסורה מימיו אחר שהגדיל אין המים המאררים בודקין את אשתו, ואפילו בא על ארוסתו בבית
- 31 חמיו שאסורה מדברי סופרים אין המים בודקין את אשתו שנ' +במדבר ה' ל"א+ ונקה האיש מעון והאשה היא
- 32 תשא את עונה, בזמן שהאיש מנוקה מעון האשה נושאה את עונה. +/השגת הראב"ד/ אפילו בא על ארוסתו בבית
- 33 חמיו שאסורה מדברי סופרים אין המים בודקין את אשתו. א"א הא דלא כהלכתא משמע דריש ארוסה ושומרת
- 34 יבם. +

- 1 רמב"ם הלכות סוטה פרק ב הלכה ט
- 2 לפיכך אם היתה אשתו אסורה עליו מחייבי לאוין או מחייבי עשה אפילו שנייה וקנא לה ונסתרה אינה שותה אלא
- 3 תצא בלא כתובה ותהיה אסורה עליו אף משום זה, עבר ונשא מעוברת חבירו ומניקת חבירו הרי זו שותה שאין כאן
- 4 עבירה.
- 5 רמב"ם הלכות עבדים פרק ג
- 6 הלכה א
- 7 כל עבד עברי הרי האדון חייב במזונות אשתו הנשואה לו ולא ארוסה ושומרת יבם, והוא שתהיה מותרת לו אבל
- 8 אם היתה מאיסורי לאוין אפילו שנייה אינו חייב במזונותיה שנאמר אשתו עמו אשה הראויה לעמוד עמו, וכן חייב
- 9 במזונות בניו ובנותיו, במכרוהו ב"ד נאמר אם בעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו וכי תעלה על דעתך שכיון שנקנה
- 10 זה נשתעבדה אשתו אבל לא בא ללמד אלא שהאדון חייב במזונותיה, ובמוכר עצמו נאמר ויצא מעמך הוא ובניו
- 11 עמו, ובנמכר לעכו"ם נאמר ויצא בשנת היובל הוא ובניו עמו, אחד אשה ובנים שהיו לו בשעת מכירה או אשה ובנים
- 12 שהיו לו אחר מכירתו והוא שיקחנה מדעת האדון, אבל אם לקחה שלא מדעת רבו אינו חייב במזונותיה.
- 13 רמב"ם הלכות נערה בתולה פרק א
- 14 הלכה ה
- 15 היתה אנוסה זו אסורה עליו אפילו מחייבי עשה ואפילו שנייה הרי זה לא ישאנה, וכן אם נמצא בה דבר זמה אחר
- 16 שכנסה הרי זה יגרשנה שנ' ולו תהיה לאשה אשה הראויה לו.
- 17 בית הבחירה למאירי מסכת יבמות פתיחה
- 18 ההקדמה הראשונה לידע שאין מתורת אח אחד חיוב יבום או חליצה אלא מאחד מן היבמים האחים לאחת מן
- 19 היבמות וכל שנפלו הרבה יבמות מאח אחד לפני הרבה יבמים כל שנעשה יבום או חליצה מאחד מן היבמים לאחת
- 20 מן היבמות נסתלקה תורת זיקה מאותו בית מכל היבמים ומכל היבמות עד שכל אחת מן היבמות האחרות עומדת
- 21 באיסור אשת אח לעולם לכל אחד מן היבמים ואין צריך לומר שכן ביבמות הרבה מאח אחד שנפלו לפני יבם אחד
- 22 ויבם או חלץ לאחת מהן שכל הנשארות עומדות עליו לעולם באיסור אשת אח וכן יבמה אחת שנפלה לפני הרבה
- 23 יבמים וחלצה לאחד מהם נעשית אשת אח לכל האחין ואף כשנתיבמה לאחד מהם ומת שנמצאת זקוקה לשני אין
- 24 זה מתורת זיקת הראשון אלא מתורת זיקת השני אלא שבכל מה שהזכרנו בהקדמה זו אין בה כרת לא לחולץ ולא
- 25 לאחין לא לה ולא לצרה שהכתוב הוציאן מכלל כרת לכלל לאו וכמו שאמרו אשר לא יבנה את בית אחיו כיון שלא
- 26 בנה שוב לא יבנה ואם בנה יש אומרין בלאו ויש אומרין בעשה דבית אחד הוא בונה כו' כמו שיתבאר בגמרא הא כל
- 27 שנפקעה מן הצדדין שבהקדמות האחרות נשאר באיסור אשת אח ובכרת: